

Motion angående diken och vägtrummor som påverkar fastigheterna på Röjanvägen

1. Sammanfattning

På grund av att vatten från Ripfjällsvägens diken leds in i området mot Röjanvägen genom en vägtrumma, samt en vägtrumma som leder in vatten på Röjanvägen 8 blir många fastigheter drabbade vilket medför förhöjt vattenstånd i diken och på tomter.

Grundvattnet har också höjts också på grund av dålig avrinning

Observationer som kan påverka vattenflödena är:

a, från Ripfjällsvägens vägtrumma finns ingen avrinning. Vattnet går ut på en myr där ingen avrinning finns.

b, från vägtrumma vid fastigheten Röjanvägen 8 leds vatten in i ett dike från Ripfjällsvägen och in på fastigheten. Därefter går vattnet vidare till andra fastigheter nedanför

c, vägtrumma på fastigheten mellan Röjanvägen 10 och 12 och som är nedgrävd in mot Röjanvägen 17 ligger för högt ca 20 – 25 cm vilket medför att vid mycket nederbörd samt vid vårfloden påverkar vattnet fastigheternas husgrunder och avloppsbrunnarnas infiltration.

Vi har varit i kontakt med styrelsen i Vägöreningen som lovat åtgärda delar av problemet

När elkablar lades ner i vägen skulle vägfogden se till att entrepenörerna som var på plats skulle åtgärda en del av problemen vilket hade varit bra innan elen grävdes ner. Entreprenören skulle tillfrågas av vägfogden och arbetet skulle utföras utan debitering enligt dåvarande styrelsen och inte kosta vägföreningen något.

2. Inställning

Vägen är en anläggning som omfattas av Vägföreningens fögderi och ansvar och det är inte möjligt att åtgärda frågan själv. Det viktiga nu är att bilda

sig en uppfattning om hur vattennivån ska kunna få en tillfredsställande nivå.

För att fatta beslut om åtgärd behövs någon form av underlag och någon som har behörighet att åtgärda saken.

Ansvar

Eftersom vattenavrinning kommer från samtliga fastigheter i området och vägen är gemensam avgränsande faktor kan ingen annan än vägföreningen och dess styrelse

hantera frågan som gemensam angelägenhet. Fastighetsägarna på Röjanvägen har inte mandat eller ansvar att vidta åtgärder beträffande den höga vattennivån, såvitt inte styrelsen ger mandat eller själv sätter sig in i frågan.

3. Yrkanden

Undertecknade fastighetsägare yrkar på:

att Vägföreningen ser till att diken och vägtrummor på Ripfjällsvägen och Röjanvägen åtgärdas så att vattenavrinningen fungerar tillfredsställande.

1:a hand

-att styrelsen utför en besiktning av väg, diken, trummor och vattennivåer, i samråd med berörda fastighetsägare och vidtar åtgärder.

- att styrelsen anlitar en Lantmätare eller oberoende konsult (hydrodynamiker) som kan göra en utredning om markförhållanden och vattenavrinning inom området.

- att förslag därefter tas fram i samråd med berörda fastigheter

2:e hand

För de fall styrelsen inte har tid att sätta sig in i frågan föreslås att styrelsen ger berörda fastighetsägare mandat att kontakta Riksvägsföreningen och i samråd återkomma med förslag på åtgärder och lösningar.

3:e hand

att styrelsen inför årsmötet tillkännager sin uppfattning huruvida det är föreningens eller enskild fastighetsägares ansvar att hantera problem med vattenavrinning inom området från föreningens väg.

4:e hand

I sista hand yrkas på att berörda fastighetsägare ges sanktion från årsmötet att själva anlita en sakkunnig konsult som gör en utredning för att därefter återkomma till styrelse/årsmöte.

3. Grunder

Vägföreningen förvaltar både diken och trummor för dagvatten i området.

Dagvattnet från grannfastigheter eller högre liggande tomter ska inte belasta eller rinna in på tomter nedströms. Vägen utgör barriärer för vattenavrinning som hanteras med diken. Samfälligheten är ansvarig för vägens diken så att vattenavrinningen från samtliga fastigheter kan leta sig vidare. Behöver dagvattenhantering lösas i ett större sammanhang för viss bebyggelse fastställs ett verksamhetsområde för dagvatten.

Lagstiftning

Detta regleras av ett anläggningsbeslut som beskriver anläggningen och hur den tekniskt fungera. Flera lagar tillämpliga för enskilda vägar:

- Anläggningslagen (AL)
- Lag om förvaltning av samfälligheter (SFL) (1973:1150)

- Miljöbalken (MB) (1998:808)

- Lag med bestämmelser om vattenverksamhet (LSV), restvattenlagen (1998:812)

- Förordning om vattenverksamhet (FOV) (1998:1388)

En närmare precisering av lagar ges som bilaga

Skyldighet att underhålla

Underhåll av ett dike eller en ledning (trumma) är en vattenverksamhet.

Underhåll behövs för att säkerställa dräneringen av egen mark, men även för att undvika skador på annans mark och egendom. Skyldigheten att underhålla anges i Miljöbalken och kan inte avtalas bort.

Miljöbalken 11 kap. 17 §

”Den som äger en vattenanläggning är skyldig att underhålla denså att det inte uppkommer skada för allmänna eller enskilda intressen

genom ändringar i vattenförhållandena.”

Alla fastigheter är beroende av att nuvarande vattennivåer bibehålls genom underhåll.

Om vattenanläggningen tillkommit genom förrättning eller annan tillståndsprövning så framgår rättigheten av tillståndet.

Övriga källor

Förvaltning av vatten anläggningar

https://www2.jordbruksverket.se/download/18.445a683173d4d2b155ed053/1597234292337/jo20_5.pdf

Trafikverkets brochyr för hantering av ledningsdragning på väg.

https://www.trafikverket.se/contentassets/7711c5e0618b4193aa76be2dcdf195e5/29543-trv-enskilda-vagar-ledningsarbete_t-anpassad.pdf

ATB VÄG 2005

https://www.trafikverket.se/contentassets/c19c23215b0f477a8e179c8aa4082c98/kapitel_d_avvattning_och_dranering.pdf

Dikningshandboken (LRF)dikningshandboken-aga-och-forvalta-diken2.pdf

Tvist?

Frågan nu handlar om att utreda saken och att få ordning ansvar för dikning och vägtrummor efter utförda arbeten på vägen. Skulle det bli en tvist om ansvar finns följande parter:

- enskilda fastighetsägare
- samfälligheten för vägen
- Entreprenören och dess beställare
- Kommunen.

Vid tvist ska talan enligt AL 48 a § 2:a st väckas hos MMD. Både fastighetsägaren och samfälligheten är behörig att väcka talan. Man kan tänka sig att en tvist kan uppstå om vem som är ansvarig för vattenavrinning inom området via samfällighetens diken och vad som händer om vatten-nivån höjs och drabbar enskilda fastighetsägare, fråga om anläggningssamfällighetens ansvar.

5. Omständigheter

Observationer som kan påverka vattenflödena är:

a. Ripfjällsvägen har dike på västra sidan och endast en vägtrumma som leder vatten vidare ut på en myr där ingen avrinning finns,

b. från vägtrumma vid fastigheten Röjanvägen 8 där vägtrumman leder vatten in från ett dike och in på fastigheten och därefter går vattnet vidare till fastigheter nedströms.

c. Vägtrumma på fastigheten mellan Röjanvägen 10 och 12 och som är nedgrävd in mot Röjanvägen 17. Vägtrumman ligger för högt ca 20 – 25 cm vilket medför att vid mycket nederbörd samt vid vårfloden påverkar detta fastigheterna så att fukt och vatten påverkar både husgrunder och i avloppsbrunnarnas infiltration.

Samråd inom vägföreningen

Vi har varit i kontakt med styrelsen i Vägföreningen som först lovat att se över och åtgärda de uppkomna problemen. När elkablar lades ner i vägen skulle vägfogden se till att entreprenörerna som var på plats skulle åtgärda nivåer och avrinning innan elen grävdes ner.

Entreprenören skulle tillfrågas av vägfogden och utföra arbetet när de ändå var på plats. Arbetet skulle utföras utan kostnad enligt styrelsen och inte heller kosta vägföreningen något.

Sedan 2019 är styrelsen bytt och det verkar vara svårt att få någon gensvar, om hur frågan ska lösas, efter att styrelsen per mejl uttalat att frågan inte längre är aktuell.

Vattenflödena är större nu efter att elkablar grävts ner i vägen. Vattnet rinner lättare nu i nyreparerade diken.

Frågor/problem att åtgärda:

- Översyn av dike och dikesdjup.

- Vattnet som kommer från och ur vägtrumma på Ripfjällsvägen bör ledas vidare mot väg 315 så att vattnet enklare kan rinna vidare mot Röjån.

- Förändra vattenflödet på vägtrumman Röjanvägen 8 så att vattnet uppströms leds vidare

till diket vid vägen på östra sidan (ojämna husnummer).

- Sänk vägtrumman som ligger vid Röjanvägen 10/12 med ca 25 cm.

Kostnader

Att åtgärda detta kostar inte mycket pengar men skulle förbättra och få bort vattenproblemet på fastigheterna på Röjanvägen.

Avsändare av denna motion är Fastigheterna

Röjanvägen 8 Katarina Magnusson

Röjanvägen 10 Håkan Westman

Röjanvägen 12 Hans Lissdaniels och Agneta Selling

Röjanvägen 17 Kerstin och Sven Wallin

Röjanvägen 14 Familjerna Schlyter

Definitioner

Grundvatten: Vatten som fyller hålrum i jord och berg och vars portryck är högre än eller lika högt som atmosfärtrycket.

Avvattning: Uppsamling och avledning av dagvatten.

Dagvatten: Tillfälligt förekommande, avrinnande vatten på ytan av mark eller konstruktion, t ex regn-vatten, smältvatten, spolvatten, framträngande grundvatten.

Markavvattning ”åtgärder som utförs för att avvattna mark, när det inte är fråga om avledande av avloppsvatten eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål” (11 kap 2 §, pkt 4 miljöbalken)

Skyddsområde: för vattentäkt Ett område fastställt enligt 7 kap miljöbalken till skydd för en yt- eller grundvattentillgång som används eller kan komma att användas för vattentäkt.

Sidotrumma: Trumma under enskild utfart avsedd för bortledning av vatten i dike.

DIKEN

Bankdike: Dike vid bankfot, avsett att avleda dagvatten eller hindra vatten från vägen att rinna över angränsande mark.

Dränering: Avvattning av jord, byggnadsdelar o d genom avledning av vatten.

Dränvatten Vatten som passerat marklager och som avleds genom dränering.

Fyllningshöjd: Avstånd från ett rörs hjässa (inte muff) eller annan konstruktions överkant till en färdig fyllnings överyta, se figur D1.2-1.

LEDNING

Ledning Anordning för överföring av vätska e d, tillverkad av rör.

Ledningsbädd Fyllning närmast under rör, se figur CEC/3, AMA 98 och figur D1.2-1.

Läggingsdjup: Avstånd från en färdig fyllnings överyta till en lednings eller trummas vattengång, se figur D1.2-1.

Skyddsledning: Ledning med uppgift att skydda kablar förlagda inuti skyddsledningen.

BRUNNAR

Dagvattenbrunn Brunn avsedd för uppsamling och avledning av dagvatten.

Dränbrunn Brunn avsedd för uppsamling och avledning av vatten från dränledning, i vissa fall dessutom avsedd för uppsamling och avledning av dagvatten.

Nedstigningsbrunn Nedstigningsbar brunn avsedd huvudsakligen för kontroll, inspektion och rensning av anslutande ledningar.

Rensbrunn Brunn huvudsakligen avsedd för rensning av anslutande ledningar med utrustning som kan manövreras från markytan.

Plastfilterdrän Anordning för omhändertagande av dränvatten genom ett vertikalt eller lutande dränerande skikt som kan stå i förbindelse med ett perforerat rör.

Resterande fyllning: Fyllning över kringfyllning för ledning eller trumma upp till nivå för färdig markyta eller till överbyggnadens underkant enligt figur CEC/3, AMA 98 och figur D1.2-1.

Kringfyllning Del av fyllning närmast trumma, ledning o d, se figur CEC/3, AMA 98 och figur D1.2-1.

Skyddstäckning: Del av kringfyllning ovanför rörhjässa som måste utläggas innan packning får utföras över röret

Anläggningslagen

Förarbeten: 1973:160 s. 279–281

Väg med tillbehör sköts av en samfällighetsförening om flera fastigheter berörs.

1 § "Enligt AL kananläggning inrättas som är gemensam för flera fastigheter och som tillgodoser ändamål av stadigvarande betydelse för dem (gemensamhetsanläggning).

Gemensamhetsanläggning prövas vid förrättning"

Särskilda bestämmelser om enskilda vägar

46 § Till väg hör vägbana och **övriga väganordningar**. Anordning, som behövs för vägens bestånd, drift eller brukande är väganordning.

Definitioner:

Vägbegreppet: Väg och vägbana ansluter till motsvarande definition i 2 § VägL med den skillnaden att även tillfälliga väganordningar kan utgöra tillbehör enligt AL (jämför även 2 och 3 §§ Vägkungörelsen, 1971:954).46.

Väganordning: En väganordning är enligt 46 § 2:a st en anordning som behövs för vägens bestånd, drift eller brukande. Som exempel på väganordningar kan nämnas slänt, bankett, dike, vägren, mötesplats (breddning), upplagsplats, vändplats, bro, trumma, skyddsvärn, stängsel och vägmärke.

Diken tillhör väghållaren, dvs vägföreningen.

Dagvatten hanteras av den enskilda fastighetsägaren, som inte utan vidare kan skicka vattnet nedströms, utan att det uppstår dominoeffekter.

Vid snösmältning kommer all smält snö från högre beläggning fastigheter att rinna nedåt, och måste ledas vidare. Vägarna om området utgör barriärer, där vatten rinner vidare under vägtrummor.

Med vänlig hälsning Hans Lissdaniels